

الغان بەتسەن قايتپاتىن تاباندىلىقپەن، ۋىل - قىستاقنى گۈلدەندىرۋىدىڭ جاڭا جوپاسىن كەسكىندەدى

(پاسى 1 – بەتتە)

” كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال ۋۇدىڭ جە- تىستىكتەرىن بەكەمدەۋدى، گەڭپەتۋدى ۋىل - قىس- تاقىتى گۈلدەندىرۋىمەن ʼونىمىدى ۇشتاستىرۋىدى جاقسى سىتەۋدى كەزەكتەڭى جانە مۇنان بىلايى ʼبىر مەزگىلدەگى ʼۋىل شارۋاشلىعى، ۋىل - قىستاق، شارۋالار ʼ قىزمەتلىك باستى مىندەتى ەتىپ، شن مانىندە مىقتى، ويداعىداي يىگەرۋىمىز، ۋنىمىدىلىك شىعارا يىگەرۋىمىز كەرەك، - دەدى قىتاۋ ۋدانى بۇلۇڭگول ۋىلدىق پارىتكومنىڭ شۇجى لي ۋىنجۋان، بىيل بۇلۇڭگول ۋىلى ʼەكە- دەن تارقىتىرماۋ، ʼۇشتى قامتاماسز ەتۋ ʼ جەتسىتە- گىن ۇزدىكىىز بەكەمدەپ، دارەجەسىن جوعارىلا- تىپ. ۋىل - قىستاق ەرەكشە كاسپى سالاسىن دام- تىپ، زورايىتىپ، پايىر ۇستىرتىندەگى تۇتاس ۋىجر- لىك ساياحات ەرەكشە ماركاسىن جاراتىپ، ʼئىپتى كوپ بۇقارانى كاسپى سالاسىن دامىتۇدىڭ پايداسى- نان يىگىلىكتەندىرىپ، كىرىس ارتتىرىپ بايۋىن جۇ- زەگە اسىرىپ، ۋغاي - ۋسپاق قولعا كەلبەگەن كە- دەيلىكتەن ارىلتۇ جەتسىتىگىن بەكەمدەيدى.

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال ۋۇدىڭ جەتسى- تىكتەرىن بەكەمدەۋ، كەڭپەتۋ — ʼونىمدى ۇشتاس- تىرۋدى جۇزەگە اسىرۋدىڭ نەگىزى جانە العى شارىتى. بىيل بۇكىل رايون ʼتورتتى توقتاپتاۋ ʼ تالايىن قاتاڭ تىياناقتاندىرىپ، ʼسەگىزدى وزگەرت- پەۋدى ʼ كۇش سالا ورنىداپ، نەگىزگى كوهەكتەشۇ - سۇيمەيلەشۇ ساياساتىنىڭ جالىي تۇئاللىق ورنىقتلى- مىن ساقايدى. قاداعالاۋدى، ساقاندىرۋدى كۇشەي- تىپ، كەدەيلىكتەن ارىلۇى تۇراقسىز وتباسلار، كە- دەيلەشۇ جىيەگىندە تۇرغان وتباسلار، سونداي - اق نىدەت سەبەبىنىن نەمەسە باسقا دا سەبەپتەرىمەن كە- رىسى كۇرت كەمەيىگەن نەمەسە شىعىسى كۇرت ارققان وتباسلاردىڭ كىرىسىن قاداعالاۋدى كۇشەي- تىپ، دەر كەىزىندە بايقاپ، جەدەل ات سالىسىپ، يكەمدى جويىپ، قايتا كەدەيلەشۋىنىەن باتىل ساقتا- نادى. ʼەكدەن تارقىتىرماۋ، ʼۇشتى قامتاماسز ەتۋ ʼ جەتسىتىگىن بەكەمدەپ، دارەجەسىن جوعارىلاتىپ، خالىق تۇرمىسىن بار كۇشپەن قامتاماسىز ەتەدى جانە جاقسارتادى. قونىس جاڭالاپ كوشىرگەنەن كەيىنگى كومهكتەشۇ - سۇيمەيلەشۇ قىزمەتن جاقسى ستەپ، ورنىقتىرۇعا، جۇمىستاندىرىۇعا، بىرتىندەپ بايي ۋۇنشا شىنايى كەپىلدىك ەتەدى.

كەدەيلىگەن ارىلتۇدان قامال ۋۇجەتسىتىگىن بەكەمدەدى، گەڭپەتتى

” جاڭادان ۇيرەنگەن تەحنىكانىڭ ارقاسىندا قۇ- رىلىس اترەتىندە ورنىقتى جۇمىستاندىم، كىرىسىم ارتىپ، ۇزدىكىسىز كىرىس ارتتىرۇ نەگىزم اناعۇرلىم بەكەمدەلە ʼئۇستى! ʼ، - دەدى قاشقار قالامى پاقىاكالا ۋىلى سوربات قىستاعىنىڭ تۇرعىنى ابدۇكەرىم توختى قۇانىشپەن، بىيل ول قىسقى ارەدىك كەىزىندە ۋىل ۇيمىدامىتىرغان قۇرىلىس تەحنىكاسىنا تاربيەلەۋ كۇرسىنا قاتناسقان، ساباق بەرگەن وقتۇشى نازاريا مەن امالياتتى ۇشتاستىرىپ، كەرپىش قالاۋ، اعاششە- لىق سىياقتى تەحنىكلاردى قولما - قول ۇيرەتتى.

(پاسى 1 – بەتتە)

بىيل 1 – ايدىڭ 1 – كۇنى ۋتونوميالى رايوننىڭ ʼيىتتەرنەت + قۇزاۋ – تەكسىرۇ ʼ تۇغىرى جەلىگە قوسىلعاننان بەرى ۋتونوميالى رايوندىق خالىق ۇكەپەتى بۇقارانىڭ قىىنىشلىغىنا، تالاپ - تىلەگىنە شىن مانىندە جاۋاپ قاتىپ، 3۱ مىڭ 857 ادامنىڭ ʼشۇمىل، قىين، الگىداعان، ʼزارۇ ʼ ماسەلەلەرن شەشۇنە كوهەكتەسىپ، كاسپورىندار مەن بۇقاراعا قىين، بوگەتتى، كەسىرلى ماسەلەلەردى اڭسى ەتە- تىن تركىلىسىىز جول ازىرلەدى.

شىنجياڭ جىجياڭ، گۇاڭشى، جۇاينان، جىيلين، حىنان، انخوي جانە يۇننان قاتارلى 7 ولكەدەن (رايون) كەيىن، بۇكىل ەلدە 8 – بولسى يىتتەرنەت جەلىسىندە ʼيىتتەرنەت + قۇزاۋ – تەكسىرۇ ʼ تۇغىرىن سىكە قوسقان ولكە (رايون) بولدى.

كاسپورىندار مەن بۇقارانىڭ شىنجياڭ ۇكەمە- تى پورتال ساينىنا (www.xinjiang.gov.cn) شىعپ، ۋتونوميالى رايوننىڭ ʼيىتتەرنەت + قۇزاۋ – تەكسىرۇ ʼ ارناۋلى ستونىنا كىرىپ نەمەسە ʼشىنجياڭ ۇكەپەت ساتىي ʼ ۋىچات الۇمەتلىك نومىرنە جازىلىپ، ۋتونوميالى رايوننىڭ ʼيىتتەرنەت + قۇزاۋ – تەكسىرۇ ʼ شامىن باعدارلاماسى سىياقتى جىلجىمالى كىلەتىننە كىرىپ، شىنايى ەسىم نەمەسە بۇركەنىشك ات ʼئاسە- لى ارقىلى تۇغىردا بەلگىلەنگەن كولەم بويىنىشا،

ۋتونوميالى رايون كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال ۋۇدىڭ جەتسىتىكتەرىن بەكەمدەۋدى، كە- ڭپەتۋدى ۋىل - قىستاقنى گۈلدەندىرۋىمەن ʼونىمە- دى ۇشتاستىرۇ قىزمەتن باساتاعاننان بەرى ۋتونومە- يالى رايونداى ايماق، ۋدان، ۋىل، قىستاق 4 دا- رەجە جانە جەنەكشىلىك ەتۇ گىرۇپپالارى ۇگىتتەشۇ، تاربيەلەشۇ، مال - مۇلىكتى باسقارۇ، بەكەمدەشۇ، كەڭپەتۋ، ماسەلەلەردى رەتتەشۇ - ەلۇاۋ سىياقتى ʼئۇيند- دى قىزمەتتەردى ʼئۇيىندى تۇردە مىقتى يىگەرىپ، كە- دەيلىكتەن ارىلغان ۋىجرلەر قىزمەت ʼئۇيىنىن ۋىل - قىستاقنى گۈلدەندىرۋدى جالىي بەتىنىك ىلگەرلىتەۋىگە قاراي بىرتىندەپ ويىستىردى.

حوتان ايماعى جالىي بەتىنىك قىستاققا قايتا بارۇ، قايرىا ساپارلاۋ قىزمەتن ورسىتەتىپ، 1036 قىستاق بۇرىن قىستاقتا تۇرغان 1400 قىستاق ʼبىرىند- شى شۇجىين، ʼۇعىسۇ، تىمەيدىلىك جاساۋ، تومىسە تىرۇ ʼ بويىنىشا بۇرىن قىستاقتا تۇرغان 433 قىزمەتە اترەتى باستىمىن قىستاققا قايتا بارىپ، قايرىا ساپار- لاپ، ۋىل - قىستاقنىڭ دامۇ جاعىدايىن تاماشالاۋعا، كوزدەن كەشىرۇگە ۇسىنىس ەتۇگە ۇيمىداسىتىرىپ، ʼار دارەجەلى كادرلار مەن بۇقارانىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال ۋۇدىڭ جەتسىتىكتەرىن بەكەمدەشۇ، كەڭپەتۋ، ۋىل - قىستاقنى گۈلدەندىرۋدى جالىي بەتىنىك ىلگەرلەتۇ سەنىمەن ونان ارى بەكەمدەدى. سونىمەن قاتار، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال ۋۇدىڭ جەتسىتىكتەرىن بەكەمدەشۇ، كەڭپەتۋ ارەكتە- تەرىن بەلسەنە ورسىتەتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال ۋۇدىڭ جەتسىتىكتەرىن بەكەمدەۋدى، كە- ڭپەتۋدى تەجەپتىن ولقىلقتاردى، ʼالسىز تۇستاردى شىكەرلىي تاۋىپ، ساڭلاۋلاردى جاپپاي بىتەپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال ۋۇدىڭ جەتسىتىكتە- رىن ونان ارى بەكەمدەدى، كەڭپەتتى.

قاشقار ايماعى قايتا كەدەيلەشۋەن، كەدەي- لەشۋەن ساقىتاۋىدى قاداعالاۋ، ساقاندىرۇ جانە يكەمدى كوهەكتەشۇ - سۇيمەيلەشۇ قىزمەت سەرىپە- نىن ارتتىرىپ، بۇكىل ايماقاتى كەدەيلىكتەن ارىلۇى تۇراقسىز 65 مىڭ 600 ادامغا جانە كەدەيلەشۇ جىيە- گىندە تۇرغان 178 مىڭ 500 ادامغا ناقتى ۋاقىتتا قادا- عالاۋ جۇرگىزىپ، كىرىس وزگەرىسى جانە ʼەكە- دەن تارقىتىرماۋدى، ʼۇشتى قامتاماسىز ەتۇدى ʼ بە- كەمدەشۇ جاعىدايىن ۇزدىكىسىز باقلاپ، دالەپ - ڭال كوهەكتەشۇ - سۇيمەيلەشۇ شاراسىن تىياناقتاندىرىپ، قايتا كەدەيلەشۇ جاۋىپ - قاتەرىن جويۇعا دەر كە- زىندە كوهەكتەستى.

كەلەسى قادامدا، بۇكىل رايون كەدەيلىكتەن ارىلغان بۇقارا جونىنەن كاسپى سالاسىن دامىتۇ، شارۋاشلىق قۇرۇ، جۇمىستانۇ، زاڭ بىلىمەدرى سىياقتى جاقىتاردا باۋلۇدى ʼئۇيىندى، ويداعىداي يىگەرىپ، بۇقارانىڭ كىرىستى ارتتىرىپ بايۇ قاپىلە- تىن جوعارىلاتادى. مال - مۇلىكتى باسقارۇ جانە نىسان قۇرىلىسى قىزمەتن شن مانىندە ويداعىداي يىگەرىپ، ەكونوميكانى دامىتۇدىڭ سەرىپىن كۇشەي- تىەدى. قايتا كەدەيلەشۋەن، كەدەيلەشۋەن ساقىتاۋ، قاداعالاۋ، ساقاندىرۇ مەن يكەمدى كۈ- مەكتەشۇ - سۇيمەيلەشۇ مەحازىمىن اناعۇرلىم كەمەلە- دەندىرىپ، كاسپى سالاسىندا جۇمىستاندىرىپ كۈ-

مەكتەشۇ - سۇيمەيلەشۋدى كۇشەيتىپ، كولەمدەن- گەن قايتا كەدەيلەشۋدىڭ تۇلپاۋىنا شىنايى كەپىلە- دىك ەتەدى. بۇكىل رايون تاغى شارلاپ تەكسەرۋ- دە اڭسى ەتلىگەن ماسەلەلەردى رەتتەشۇ - تۇزەتۇ- دى اناعۇرلىم ويداعىداي ىستەپ، باياندى مەحازىمە- دى كەمەلدەندىرۇ جاعىنا كۇش سالىپ، رەتتەشۇ - تۇزەتۇدە، تىياناقتاندىرۇدا بارلىق ʼمىستىڭ دەرەگى بار بولۇعا، بارلىق ʼمىستىڭ جاۋابى بولۇعا شىنايى كەپىلدىك ەتەدى.

كەدەيلىكتەن ارىلغان ۋىجرلەردىڭ دامۇىن قولدايدى

” كاسپى سالاسىن دامىتىپ، جۇمىستاندىرۋدى جەپەشۇ — كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال ۋۇدىڭ ەڭ ʼونىمدى ʼئاسىلى ʼارى بۇدان كەيىنگى كىرىستى ارتتىرىپ بايۋدى جۇزەگە اسىرۋدىڭ ماڭىزدى جولى ʼ. لوپ ۋدانى اڭگىيا قلاشعى تومىز كالىلا قىسە- تاغىنىڭ ايدىلەر قۇرىلتايىنىڭ مەڭگەرۋشىسى قالىبە- گۇلخان قادىر بىلاي دەدى: بىيل تومىز كالىلا قىسە- تاغى قازىرگى بار ساياسات پەن مەحازىمىنەن ويد- داغىداي پايدالانىپ، ʼئىپتى دە كوپ بۇقارانى كۈ- رىستى ارتتىرىپ بايۋدى جۇزەگە اسىرۇعا باستايد- دى.

بىيل بۇكىل رايوندا پارىقتاندىرىپ قولداۋ كورسەتۇ، كوهەكتەشۇ - سۇيمەيلەشۇ ساياساتى اتقا- رىلىپ، كەدەيلىكتەن ارىلغان ۋادانداردى ʼئۇيىن ەتە وتىرىپ، قازىنا، فىنانسى، جەر، دارىندى، نەگىز- دىك قۇرىلغىلار قۇرىلىسى سىياقتى جاقىتاردان شوغىر- لى قولداۋ كورسەتىپ، ۋىجرلىك دامۇ قۇانتىن كۇشەي- تىپ، دامۇداى پارقتى بىرتىندەپ ازايىتىپ، كەدەي- لىكتەن ارىلغان ۋادانداردىڭ ۋىل - قىستاقنى گۇل- دەندىرۋدى جاپپاي ىلگەرلىتەۋدىڭ جاڭا ساپارىندا قاتاردان قالاۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتەدى.

جەر - جەر ۋىل - قىستاقنى گۈلدەندىرۇ ستە- راتەگياسىن جاپپاي اتقارۇدىڭ تالايىنا سالىستىرا وتە- رىپ، ʼئۇرلى ناقتى قىزمەت شارالارىن كەمەلدەن- دىرۋدى مىقتى يىگەرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلغان ۋادانە- مداردى بىرلىك ەتىپ ۋىل - قىستاققاردىڭ ەرەكتشە كاسپى سالاسىن جوسپارلاپ، ەرەكشە ەگمىشلىك، باعىمىشلىق كاسپىتەرىنىڭ دارەجەسىن ʼوسىرۇ ارە- كەتنىن جۇرگىزەدى. جاس كۇيىندە قالمادا ساقىتاۋ، تۇڭازىتىلغان تىزبەكتى زات اينالىمى سىياقتى وسى زا- مانىي قۇرىلغى جابدىقتار قۇرىلىسىن جەدەلدەتىپ، عىلىم - تەحنىكالىق قىزمەت وتەشۇ، دارىندىلاردى باۋلۇ سىياقتى قولداۋ تەبىنىن كۇشەيتىپ، كەدەيلىكە- تىن ارىلغان ۋىجرلەردىڭ كاسپى سالاسىن ويىستىرۇ- دى قاپىلداۋ، ەرەكشە كاسپى سالاسىن زورايىتۇ، سا- پاسىن، ۋنىمىدىلىگىن جوعارىلاتۇىنا ʼئىپتى دە جاقسى ترەك بولادى. كەدەيلىكتەن ارىلغان جان سانىن ورنىقتى جۇمىستاندىرۋدى ۇزدىكىسىز جەپەپ، سول جەردە، جاقىن ماڭدا جۇمىستاندىرۇ ارانسىن بەلسەنە كەڭپەيتىپ، مۇددە بايلانسى مەحازىمىن كەمەلدەن- دىرىپ، كاسپى سالاسىنىڭ كىرىستى ارتتىرۇ ۋنىمەد- لىگىنە جەتكەشى بولۇىن جوعارىلاتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلغان وتباسلاردىڭ كىرىسىن ورنىقتى ارتتىرىپ، بىرتىندەپ بايۇنا مۇمكىندىك جاسايدى.

ۋاشلىق - ساۋدا ورتاسىن ساپالاندىرىرۇ، زاڭ بو- يىنىشا اكەمشىلىك جۇرگىزۋدى ىلگەرلەتۇ، جاڭا- شا قالا - قالاشقىتاندىرۇ قۇرىلىسىن كەمەلدەن- دىرۇ، نىدەتسەن ساقىتانۇ - تىزگىندەۋدى عىلمىي، دالەپ - ڭال اتقارۇ سىياقتى كوپتەگەن جاقىقارعا سايايدى.

ۋتونوميالى رايوندىق خالىق ۇكەپەتى قۇزاۋ - تەكسىرۇ كەڭسەسىنىڭ مەڭگەرۋشىسى تاۋ جىيە بىلاي دەدى: بۇقارا ʼموپ كەلگەن تۇقىقىل، كوكەي تەستى، ۋاقىتتىق تۇرمىستىق ئىشلىشلىق، سونداي - اق ەرەكشە قىىنىشلىغى بار ادىمداردىڭ نەگىزگى كۇتىمىدىك قىزمەت كورسەتۇ قاجەتى جو- نىندە، ۋتونوميالى رايوندىق خالىق ۇكەپەتى قۇزاۋ - تەكسىرۇ كەڭسەسى دەر كەىزىندە بۇقارانىڭ لەبىز دەرەكتەرىن قاتىستى ايمىاقتاردىڭ (بولسى، قالا) تەكسىرىپ انىقتاپ بىتىرۇنەن ئاپسىرادى ʼارى تاپ- سىرىپ السىمەن ʼبىتىرىپ، كەلەسى كۇنى جاۋاپ قايتارۇدى تالاپ ەتەدى. اڭسى ەتلىگەن ماسەلە- نىڭ شارپىتىن كولەمى كەڭ، اخۋالى ʼبىرشاما كۇر- دەلى بولپ، شىنمەن دە بەلگىلەنگەن شەكتى ۋا- قىتتا بىتىرۇگە كەلەپىتىندەرى جونىندە، مىندەتكە العان ورىنداردىڭ مەرزىمىن ۇزارتۇدى ʼوتىنىشى ەتۇننە ʼارى سەبەبىن تۇسىندىرۇنە بولادى، مەر- زىمىن ۇزارتۇ ۋاقتى پرىنسىپتىك جاققان 10 قىزمەت كۇ- نىنەن اسىپ كەتپەيدى.

(پاسى 1 – بەتتە)

قازىرگە دەيىن بايقالغان مىڭ پاتشالىعى داۋىردە- نەن قالغان بىردەن - ʼبىر جەمىس قاسبىمىنا ورنەك سالىنغان بۇيىم، بۇگىن ʼبىز ونى كورۇ باقتىنا يە بولدىق، ەندى ۋى شۇە - يدىڭ «جامىقاق قايقى ەستەلىگىن» وقىپ كوز ايامىز- دى كەڭپەيتەيىك ʼ. 4 – ايدىڭ 15 – كۇنى 8 – جىلدىق (7) كلاسنىڭ ساباقتاناسىندا ʼتىل - ادەببىت مۇعالىمى شۇ شىياۋجىڭ ʼبىر تۇلعالى جابدىقتان پايدالانىپ وقۇشلارعا جاڭا ساباقتى وتە باستادى.

ۋىل - قىستاق مىندەتتى وقۇ - اعارتۇنىدا ʼالسىز مەكتەپتەردى وزگەرتىپ سالۇ جوسپاردە- نىڭ ارقاسىندا، 20۱9 – جىلى سارىبۇلاق قىلاشقى سەنترلى مەكتەبى 100 مۇدان استادم جەر بەلەگەن جاڭا ورنىغا كوشتى، وسىزىماندانغان 14 وقتىۋ عىماراتى، جاتاق عىماراتى، تاجرپىيە عىماراتى توبى ەڭسە كوتەرىپ، قىلاشقتاعى ەڭ كورىكتى نىشانىدىق قۇرىلىسقا اينالدى. وسىزىماندانغان قۇرىلغىلار وقتۇشى - وقۇشلاردىڭ بۇرىنغى بەشكە كومىر جاعىپ جىلىناتىن، قۇرغاق دارەتە- جانادان پايدالاناتىن كۇندەرگە تۇبەگەيلى قوش ايتۇنا مۇمكىندىك جاسادى.

قازىر وقتىۋ عىماراتىنا، جاتاق عىماراتىنا كىرسەڭىز، ʼار قاباتتا تۇگەلدەي شۇ ʼئشۇ جابد- دىغى مەن سۇمەن شايىلاتىن دارەتتھانا بار. مۇزىكا بولمەسىنىدە، اسەمەنەر بولمەسىنىدە، ʼبىي بولمەسىنىدە وقۇشلار وزدەرىنىڭ كوركەمەنەر- لىك دارىندارىن بارنىشا ساۋلەنلەندىرۇدە. ʼئۇس كەىزىندە كەڭ دە جارىق اسحانادان تاغامنىڭ حوش ʼيىسى بۇرقرايدى.

ʼبىر اپتالىق تاغام تىزمىدىگىندە ساۋزىميان، جۇمىرتقا، لاعمىان، قىزارتىپ قۇرىلغان سىپىر ەكىن، تاغامدار ەتتىن، جۇمىرتقادان، سۇتتىن تارتىپ ماۋسەمدىق كوكونىستەرگە دەيىن، ەتتە- سى مەن ەتىسىزنىڭ قورەكتىگى بىر كەلكى ورنادە- لاسىتىرلىپتى. ʼ”بىز ʼار رەتكى تاغامدى جىتىنىك- تەي سەپتەستىرىپ، بالالاردىڭ توبىا، سالاماتى تاماقتانۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتتىك، - دەدى اسحانا قىزمەتكەرى.

بۇى بۇرقىرغان پالاۋدى جەي وتىرىپ،

وقۇشى اقنار بىلاي دەدى: ʼ”تاماق وتە ڭامدى،

شەشەم جاساعان تاماقتان قالىسپايدى ʼ. ʼاقنار-

دىڭ ʼۇيى مەكتەپتەن 10 نەشە كىلومەتر السىتاعى

مال شارۋاشلىق قىستاعىندا. ول تىلشگە مەكتەپتە

جاتىپ، مەكتەپتە تاماقتانىپ، وقۇدا دا ʼبىر تىپىن

اقشا سىستەپتەپىتىندىگىن، ʼوزىنىڭ بىردەن - ʼبىر

مىندەتىنىڭ اڭسىىز وقۇ ەكەندىگىن ايتتى.

مەكتەپتە تاڭداۋلى جاس وقىتۇشلار بار

4 – ايدىڭ 13 – كۇنى مەكتەپ وتكىزگەن جاس وقىتۇشلاردىڭ اشىق ساباعى ەندى عانا اياقتالدى، 28 جاستاعى ماتهامەتىكا وقىتۇشىسى بىن سايبىجاڭ ساباق باعالاۋ پىكىرى بويىنىشا وقتىۋ جوسپارىنا تاغى رەتتەشۇ جۇرگىزدى. بىن سايبىجاڭ سانسىي ۋىل شارۋاشلىقى داشۇەسىنىنە وقۇ تاۋىسقان، 3 جىلدىڭ الدىندا ول ەرەكشە شىتات وقىتۇشلارىن قىزمەتكە قاپىلە- داۋ بويىنىشا مەكتەپكە كەلگەن بولاتىن. ʼ”قالاعا قاراعاندا ۋىل - قىستاقى تاىبالار ʼبىزدى ʼئىپتى دە قاجەت ەتەدى ʼ، - دەدى بىن سايبجاڭ مەكە- تەپكە قالدۇداى باستاپقى ويى جونىندە ايتىپ. قىزمەتكە قاتناسقاننان بەرى ۇزدىكىسىز ۇيرەنۇ ارقىلى بىن سايبجاڭ وقىتۇداى جان - جاقىتى شەبەرگە اينالدى، ول جەنەكشىلىك ەتكەن عىلىم - تەحنىكا كۇرچەگى وقۇشلاردى ʼار ۋان الەمگە باستادى. بىيل ول ʼۇي ساتىپ لىپ، سول مەكتەپتە وقتۇشى بولپ سىتەپتىن ايلەلمەن بىرگە نەگىزگى ساتىغا تامىر تارتىپ، ʼبىلىم بەرىپ ادام تاربيەلەۋدە.

”ولار جابى، ومىرسەڭىدىككە تولى، كوز اياسى كەڭ، وقتىۋ جاعىندا جاسامپازدىققا يە بول- هاندىقتان، وقۇشلاردىڭ ەرەكشە قارىسى ۋۇنا بو- لەندى ʼ، - دەدى سارىبۇلاق قىلاشقى سەنترلى مەكتەبىنىڭ باستىغى ۋى دىۋىن تانىستىرىپ. سارىبۇلاق قىلاشغى كەىزىندە قورعاس ۋى- دانىنىداى كەدەي وتباسى ەڭ كوپ ۋىل - قىلاشقى بولاتىن، بۇرىن ەشىىر جوعارى مەكتەپ وقۇشىسى بۇل اراما كەلىپ وقتۇشى بولمىسى كەلمەيتىن دە، مەكتەپ وقۇشلارنىڭ تولىق ورتاعا شىقۇ مولشەرى 80%ككە جەتپەيتىن. جۇرداعى بىرنەشە جىلدا كەدەيلەردى دالەپ - ڭال سۇيمەيمەلەشۇدىڭ ارقاسىندا مۇنداعى كەدەي قىستاقىاردىڭ كەدەيلىك قاپلىى ىنىىپ، ەكونوميكالىق دامۇ بىرتىندەپ جاقسارىپ، ەرەكشە شىتات وقىتۇشلارىن قىزمەتكە قاپىلداۋ،

شىكى ۋىجرلەردەگى جوعارى مەكتەپتەردەن وقۇ تاۋىسقان وقۇشلاردى قىزمەتكە قاپىلداۋ جوسپارى سىياقتىلار ارقىلى مەكتەپنىڭ وقتۇشى قۇرىلىمى جاقسارىپ، تەك شىكى ۋىجرلەردەگى جوعارى مەكتەپتەردەن وقۇ تاۋىسقان وقۇشلار- دىڭ وزىنىن 20 نەشە وقتۇشى قاپىلدادى. قازىر مەكتەپتەگى وقتۇشلاردىڭ ورتاشا جاسى 30 جاسقا جەتپەيدى.

جاس وقىتۇشلار مولايدى، مەكتەپنىڭ ەرەكشە ساباقتارى دا جاندىندى. ʼ”بىز قاعاز قىۇ، قورشاما دويىى، باسكەتبول، ۇشاق مودەلى (پىلانىەر) سىياقتى ەرەكشە كۇرچەكتەردى قۇردىق، بالالار ʼوز ارتقىشلىغىنا قاراي ەركىن تاڭداپ كىردەى ʼ. 20 نەشە جىل وقتىۋ قىزمەتە- جەن شوعىلدانغان ۋى دىۋىن بىلاي دەدى: ʼ”كەدەيلەردى سۇيمەيلەشۇدە الدىمەن اقل - پا- راسات جاعىنان سۇيمەيلەشۇ كەرەك، ۋىل - قىستاقىتى وقىتۇشلار بالالارعا جاقسى نەگىز قىلغاندا عانا، ولاردىڭ ʼئىپتى دە السىقا قانات قاغۇنا مۇمكىندىك جاساۋعا بولادى ʼ.

مەكتەپ وقىتۇشلاردىڭ اينالىم ʼۇيىىن سالپ قانا قالماستان، وقتۇشلاردىڭ توپىقت تۇتلغان كۇن باس قوسۇى، بىرلەسكەن دوستىق قىيمىلى سىياقتىلاردى مەرزىم بويىنىشا وتكىزىپ، ۇيرەنۇ ورايىندا جاس وقتۇشلارعا ەسەيۇ تۇ- مىرىن ورناتۇعا قۇلىشىندى. مەكتەپ پەن ۋدان قىلاشعىنداى ساپالى مەكتەپتەر ماتاستىرىلا دا- مىتلىدى، جىياڭشۇدىڭ شىنجىياڭغا كوهەكتەسەتىن وقتۇشلارى مەرزىم بويىنىشا مەكتەپكە وقتىۋ جەتكىزىپ، وقتىۋ سالوندارىن وتكىزدى. قازىر مەكتەپتەگى وقۇشلاردىڭ سانى بۇرىنغى 900 نەشە ادامنان 125۵ ادامغا مولايدى.

مەكتەپنىڭ شارىت - جاعىدايى بارغان سايىن جاقسارىپ، وقتۇشلار اڭسىىز وقتىۋ جۇرگە- زىپ، وقتىۋ ساپاسى دا جوعارىلادى. ۋى دىۋىن تىلشىمەن مىنالاردى قۇانا ʼبولىستى: بىلتىر ورتا مەكتەپ ەمىتجانىنىدا وسى مەكتەپنىڭ 60% وقۇ- شىسى تولىق ورتا مەكتەپكە ʼوتىپ، 4 وقۇشى شىكى ۋىجرىلەردەگى شىنجىياڭ تولىق ورتا مەكتەپ كلاسنا قاپىلدادى. ʼاتا - انالار مەكە- تەپنىڭ دامۇىن بارغان سايىن ايقىن كورىپ، ʼبىز دە ʼئىپتى دە كوپ قوزعاۋشى كۇشكە يە بولدىق! ʼ - دەدى ۋى دىۋىن نىق سەنىمەن.

بالالاردى دارىندى ەتىپ جەتلىدىرۇ انا - انالاردىڭ ورتاق تانىسىنا اينالدى

9 – جىلدىق (8) كلاسنىڭ كلاس جەتەكشە- سى لەي ياننىڭ وتباسلارىنىڭ جاعىدايىن ۇعىسۇ ەستەلىگىنە وقۇشلاردىڭ وتباسى جاعىداى، ناتىپە- جەلەرىنە تالداۋى جانە قىيىنشىلىغى، ارىز - تىلەكە- تەرى سىياقتىلار تولتىرا جازىلپتىى.

بىيل قىسقى دەمالسىتا لەي يان ʼبىر اپىنا ۋاقىت جۇمىساپ كلاسىتاى 45 وقۇشنىڭ وتباسە- نان جاعىداي ۇعىسىپ، 300 كىلومەترگە جۇىق جول باستى. ʼ”بالالاردىڭ ورتا مەكتەپ ەمىتجا- نى تاياپ كەلەدى، مەن وتباسلارنىڭ جاعىدايىن ۇعىسۇ ارقىلى وقۇشلاردىڭ يەدىبالىق وزگەردە- سىن ʼئىپتى دە شىكەرلىدى ۇعىنىپ، ولاردىڭ ۇيرەنۇ جوسپارىن جاساۋىنا باغىتامالى تۇردە كوهەكتەشۇدى بىلادىم ʼ. وسى رەتكى وتباسىلا- رىنىڭ جاعىدايىن ۇعىسۇدان لەي يان تەرەڭ اسەر الدى، ʼاتا - انالاردىڭ بارلىغى بالالارىمىز دارىندى بولپ جەتسىلە ەكەن دەپ تىلەيدى ʼ.

لەي يان ʼوزى العاش قىزمەتكە كەلگەنذە، دە، كەيىر انا - انالاردىڭ بالاسىن وقۇدان شە- ھارىپ جۇمىسى سىتەنگىزگىسى كەلەتىندىگىن، قازىر بۇنداى قۇبىلىس تۇبەگەيلى جويىلعاندى- مىن ايتتى. انا - انالاردىڭ بارلىغى بالالارنىڭ شىكى ۋىجرلەردەگى شىنجىياڭ ورتالاۋ مەكتەپ كلاسىتارىنا، شىكى ۋىجرلەردەگى شىنجىياڭ تولىق ورتا مەكتەپ كلاسىتارىنا ʼتۇتىن داڭقى سانايد- انالار قاشاندا مەكتەپكە ەرتە كەلىپ، بىردە - بىدە- رەۋى قالماي